

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

Skupnost občin Slovenije

Association of Municipalities and Towns of Slovenia

Policijsko delo z mladimi

IZA KOKORAVEC in GORAZD MEŠKO

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH

29. 11. 2021

Vloga policije pri delu z mladimi

- Policija je eden izmed pomembnih družbenih subjektov v lokalni skupnosti za preprečevanje nasilja in prestopništva med mladostniki.
- V okvir policijskega dela v skupnosti (PDS) spada tudi funkcija preprečevanja, svetovanja in posredovanja pri varnostnih problemih, ki jih povzročijo ali katerega del so mladostniki.
- Nosilec PDS je vodja policijskega okoliša (VPO), čeprav ostaja mnenje, da bi se pomena PDS morali zavedati in ga izvajati vsi policisti.
- Ni mogoče pričakovati, da se bo policija hkrati ukvarjala z vzroki prestopništva in bila središče za obravnavanje vprašanj odklonskih vedenj – a vseeno je v okviru njenih pristojnosti da pri tem sodeluje in poskuša navezovati in utrjevati stike z mladostniki.

Delo z mladimi in vključenost v skupnost

- Tako policisti kot VPOji morajo biti čim bolj vključeni v življenje okoliša in biti del lokalne skupnosti.
- Zaupanje v policijo in njeno delo je ključnega pomena, kar še posebno velja za mladostnike.
- Te imajo pogosto negativna stališča do policije, se jih bojijo, jim ne zaupajo ali imajo z njimi negativne izkušnje.
- Zaupanje je pri mladih potrebno vzpostaviti kar se da zgodaj (v vrtcih in osnovnih šolah) na različne načine (v šoli, klubih, mladinskih centrih, na cesti, javnih krajih itd.).
- VPO v izobraževalnih ustanovah izvaja razne svetovalne in izobraževalne dejavnosti.

Težavnejše skupine mladostnikov

VPO mora biti še posebno pozoren na mladostnike:

1. ki so nemirni, nedisciplinirani in slabo vzgojeni,
2. ki bežijo od doma in ne hodijo v šolo,
3. katerih starši so alkoholiki ali pa jih te zanemarjajo,
4. ki so agresivni,
5. ki svojega prostega časa ne preživljajo produktivno,
6. ki so pod negativnim vplivom odraslih ali mladoletniških združb,
7. ki so telesno in duševno zaostali (večje tveganje za viktimizacijo).

Sodelovanje z drugimi družbenimi subjekti

- Za uspešno obravnavo nasilja in prestopništva mladostnikov je pomembno multidisciplinarno sodelovanje.
- Policija pri svojem delu lahko sodeluje s posamezniki ali drugimi subjekti in institucijami (npr. pravosodje, socialne službe, izobraževalne in zdravstvene ustanove, prostovoljna in mladinska društva, mladinski centri, mediji, politiki itd.).
- Policija kot najbolj dejavno sodelovanje s subjekti izpostavi sodelovanje z gasilci, reševalci, gorsko reševalno službo, zasebnimi varnostniki, predstavniki različnih združenj, občin in krajevnih skupnosti ter socialno službo.
- Sodelovanje s šolami je sestavni del policijskih programov.
- Izkušnje z nevladnimi organizacijami pogosto niso pozitivne.

Preventivna dejavnost policije

- Policija naj bi vzpostavljala programe za preprečevanje mladoletniškega prestopništva na nacionalni, regijski in lokalni skupnostni ravni.
- Prav tako naj bi pomembno vplivala na varnostno zavest mladostnikov, da se te ne bi po nepotrebnem izpostavljali tveganim situacijam.
- VPO pri delu z mladostniki in preprečevanju nasilja in prestopništva uporablja različne oblike in metode preventivnega dela.
- Policija že vrsto let izvaja in razvija različne preventivne projekte in programe.
- Organizirajo se dogodki in dejavnosti ter predstavlja se nove preventivne vsebine.
- Svoje delo predstavljajo širši javnosti na sejmsko-izobraževalnih prireditvah, kariernih sejmih, srednjih šolah in fakultetah.

Preventivni projekti

Ki jih vodi policija ali v njih sodeluje

Policija za otroke

Ciljna populacija: predšolski otroci in učenci do 5. razreda OŠ.

Cilj projekta: informiranje otrok o vlogi policije pri zagotavljanju varnosti, informiranje o številki 113, približanje dela in vloge policije v družbi.

Način dela: lutkovna predstava.

Policist Leon svetuje

Ciljna populacija: učenci 5. razreda OŠ.

Cilj projekta: informiranje otrok o vsakodnevnih nevarnostih, jih podučiti o primernem samozaščitnem/preventivnem ravnanju in spoštovanju pravil. Projekt si prizadeva tudi povečati prepoznavnost VPOjev in okrepiti partnersko sodelovanje med otroki, starši, učitelji in policijo.

Način dela: podajanje varnostne vsebine med razrednimi urami v obliki delovnega zvezka.

Otrok – policist za en dan

Ciljna populacija: učenci 6. razredov OŠ.

Cilj projekta: seznaniti otroke z varnostno problematiko in samozaščitnim ravnanjem, predstaviti delo policista in ustvariti pozitivno podobo policistov in povečati zaupanje v njihovo delo.

Način dela: na policijskih postajah.

Nasilje v šolah

Ciljna populacija: osnovnošolci.

Cilj projekta: preventivno delo VPOjev v šolah, ozaveščanje o nasilju in medvrstniškem nasilju v šoli, ter informiranje učencev in šol o vlogi policije.

Način dela: gledališka predstava.

Zberi pogum in povej

Ciljna populacija: osnovnošolci.

Cilj projekta: ozavestiti o nasilju in prepoznavanju različnih oblik medvrstniškega nasilja, o oblikah pomoči in vlogi policije pri preprečevanju in obravnavanju nasilja, vzgoja za samopomoč in spreminjanje stališč in odnosa do nasilja pri učencih in zaposlenih v šolah.

Način dela: šola v sodelovanju s policisti pristojne policijske postaje pripravi celodnevni projekt.

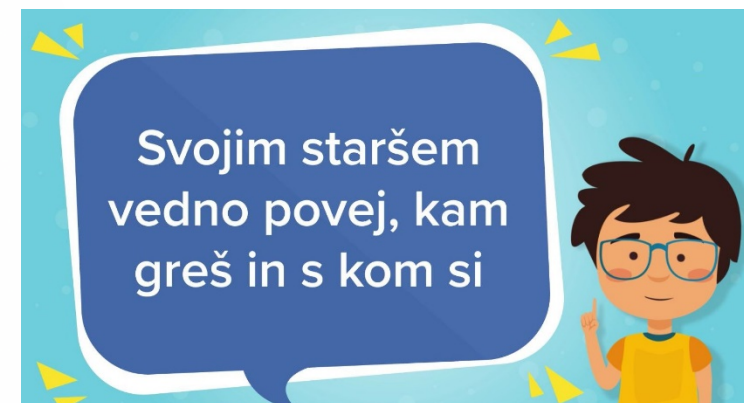

Ostani varen s Simonom

Ciljna populacija: otroci.

Cilj kampanje: izvedena leta 2019 v sodelovanju z drugimi državami ob mednarodnem dnevu pogrešanim otrok. Učila je o samozaščiti pred pogrešanjem ali morebitno ugrabitvijo. Opozarjala je, naj se izogibajo stika z vsemi neznanci, naj povedo kam gredo, ne hodijo od doma brez vednosti staršev, poiščejo pomoč v primeru, da se izgubijo, si zapomnijo svoje osnovne podatke in ne komunicirajo po spletu z neznanimi osebami.

Način dela: videoposnetek in informacije na spletni strani.

#NeBodiLahkaTarča

Ciljna populacija: otroci, najstniki.

Cilj kampanje: izvedena leta 2020 v sodelovanju z drugimi državami ob mednarodnem dnevu pogrešanih otrok. Opozarjala je mlade na t.i. spletni grooming in jih ozaveštila o nevarnostih navezovanja spletnih stikov z neznanci, ki lahko vodijo tudi v spolne zlorabe.

Način dela: videoposnetek in informacije na spletni strani.

Reci ne!

Ciljna populacija: otroci, najstniki.

Cilj kampanje: pričel jo je Europol junija 2021. Opozarja na vzroke in posledice izsiljevanja ter spolnih zlorab otrok in mladostnikov na spletu. Opozarja tudi na pasti, ki prežijo nanje pri brezskrbni rabi interneta in svetuje kako preprečiti in kako reagirati v primerih, ko že pride do izsiljevanja.

Način dela: videoposnetek in informacije na spletni strani.

Varne točke

VARNOST V LOKALNIH SKUPNOSTIH
29. 11. 2021

Ciljna populacija: predvsem otroci in mladostniki od 6 do 18 let.

Cilj projekta: izvaja ga UNICEF, policija je eden izmed partnerjev. Z vzpostavitvijo varnih točk v različnih slo. mestih se ustvarja varno mestno ozračje; mladostnikom pomaga blažiti osebne stiske; omogoča, da se lahko po pomoč zatečejo ko jo potrebujejo in na mesta, kjer ne bo opazno, da so jo iskali; omogoča informiranje in napotitev do organizacij in institucij, kjer lahko dobijo ustrezno pomoč; in krepi povezave med različnimi družbenimi subjekti, ki skrbijo za varnost v mestu.

Način dela: pomoč mladim na varnih točkah.

Sklepne misli

- PDS je ena izmed bolj obetajočih metod za zagotavljanje varnosti, a v celoti ne zmore dohajati vseh zahtev javnosti in predstavlja rešitev le za nekatere probleme.
- Potrebno bi bilo jasneje opredeliti delo VPOjev in izvesti usposabljanja za delo v skupnosti za vse delavce na policijskih postajah.
- Čeprav VPOji v večini menijo, da radi delajo z mladostniki se strinjajo, da bi potrebovali več specializiranih usposabljanj za takšno delo.
- Tudi mladostniki morajo postati vitalen del partnerskega sodelovanja pri preprečevanju prestopništva in nasilja, a so po navadi bolj ravnodušni do sodelovanja.
- Še vedno prihaja do trenj v sodelovanju z določenimi subjekti, potrebna bi bila enotna določila za ukrepanje in ravnanje vseh pristojnih institucij v primerih medvrstniškega nasilja in prestopništva.
- Z mladostniki je potrebno pozitivne stike vzpostaviti že kar se da zgodaj, predvsem pa je potrebno doseči ravnovesje pri obravnavanju mladostnikov (ne preršno ali neršno).
- Policija oz. predvsem lokalni policist je tisti, ki ima v okviru svojih pristojnosti možnost pomagati mladim.

HVALA ZA POZORNOST